

[Udenrigsministeren.]

personligt allerede fra Kampene i 1918—20 og gennem de 25 Aar, der er gaaet siden. Jeg fik Lejlighed til at tale med Repræsentanter for tyske Statsborgerkredse, som ønskede at tale med en dansk Regeringsrepræsentant, og ikke mindst fik jeg Lejlighed til at tale med den britiske Kommandant, Brigadergeneral Churcher, hos hvem jeg mødte den største Venlighed og den største Villighed til at søge at ordne Forholdene saa godt som overhovedet muligt. Ogsaa under dette Besøg var jeg klar over, at saa længe der vilde være en militær Besættelse — den samme Opfattelse mødte jeg i øvrigt hos de diplomatiske Kredse her i Byen —, vilde det være nødvendigt at faa en Forbindelsesofficer, en Liaison-Officer, mellem de afgørende Faktorer i Flensborg og Sydslesvig. Tingene gaar jo ikke altid saa hurtigt, som man kunde ønske. Det er jo ikke alle her i Verden, der har lige travlt, og det gaar altsaa ikke lige stærkt altid, og derfor har dette, som saa meget andet, taget nogen Tid. Vi har nu faaet udnævnt Oberstløjtnant Toussieng til Forbindelsesofficer med Station i Flensborg, saaledes som det allerede har været meddelt Offentligheden. Jeg tror, ligesom min Kollega den højtærede Forsvarsminister, som naturligvis i første Række har udpeget ham, at han møder med særdeles gode Forudsætninger for at paatage sig denne ikke lette Opgave.

Dernæst vil jeg gerne sige, at man maa ogsaa forstaa en anden Aarsag til, at disse Opgaver har taget nogen Tid. Jeg forstaaer meget godt, at Offentligheden paa begge Sider af Grænsen har kunnet være utaalmodig. Jeg vilde nødigt af alt — og har maaske Lov til at sige det med det Arbejde, som har præget mig igennem de Aar, jeg har deltaget i offentlig Virksomhed — have, at man skulde tro, at den danske Regering eller det af mig ledede Udenrigsministerium blot havde siddet med korslagte Arme og intet som helst foretaget sig. Man maa forstaa, at det maa tage sin Tid.

Der er altsaa de tre Spørgsmaal: De sønderjyske Krigsfanger, Spørgsmaalet om Personer tilhørende Mindretallet i tyske Uniformer og Spørgsmaalet om de mange Flygtninge, der var i Sydslesvig, og saa den Række af Spørgsmaal, som Sydslesvigs Danskhed ønsker løst for at fremme det kulturelle Arbejde.

Med Hensyn til de sønderjyske Krigsfanger kan jeg sige, at det er lykkedes, saaledes som det ogsaa for nogle Dage siden har været meddelt, at skaffe Ret til at undersøge,

hvor der er Krigsfanger med tysk Statsborgerret tilhørende det danske Mindretal, for at disse skulde kunne komme hjem, og der gøres, hvor vi har vore Repræsentationer, et stort Arbejde nu, for at dette kan ske.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at faa Personer af dansk Anskuelse, som er i tysk Uniform, ud af Uniformen, kan jeg oplyse, at det er lykkedes i nogle Tilfælde, jeg tør ikke sige i alle Tilfælde, men det er i hvert Fald lykkedes at faa et ikke ringe Antal fri.

Det næste Spørgsmaal er Spørgsmaalet om det meget store Antal Flygtninge, som befinder sig i Sydslesvig, og herom skal jeg sige, at da jeg var i Flensborg, var det ikke muligt at faa opgivet noget bestemt Tal, og jeg antager, at de Kredse, jeg var i Forbindelse med, ikke vidste noget konkret. Der blev nævnt fra 100 000 helt op til 300 000 Flygtninge i denne meget lille Landsdel med vel ikke engang 300 000 Indbyggere i normale Tider, altsaa, som det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen ganske rigtigt fremhævede, en uhyre Belastning.

Uden at kende Enkelthederne nøje tror jeg at turde sige, at er Forholdene vanskelige og svære i Sydslesvig, saa er de endnu værre i Holsten, hvoraf man let vil kunne forstaa, at dette at faa Flygtningene fra andre Dele af Tyskland ud af Sydslesvig er et overmaade vanskeligt Problem, og vi ved da ogsaa her fra vort eget Land, hvorledes de 200 000—300 000 Flygtninge, som vi har siden Krigens Afslutning, er et vanskeligt Problem. Vi ved, hvorledes vi Gang paa Gang har behandlet Spørgsmaalet om at faa dem ud af Danmark og tilbage til de Steder, hvor de hører hjemme. Ikke mindre end 96 pCt. af dem hører hjemme i den østlige Del af Tyskland eller i Østpreussen, og det har til Dato ikke været muligt at opnaa et Resultat med Hensyn til Hjemsendelsen af dem hverken sydpaa gennem Slesvig, hvilket vi vel heller ikke skulde forsøge, eller østpaa eller sydøstpaa med Skib til nordtysk Havn i det russisk besatte Omraade, hvor det var rimeligt at sende dem hen.

Paa samme Maade som det har været meget vanskeligt eller umuligt for os at naa noget Resultat med Hensyn til de Flygtninge, der befinder sig her i Landet, hvor vi dog kan tale med mere Myndighed, er det naturligvis overmaade vanskeligt for os at faa noget gjort med de Flygtninge, der er i Sydslesvig, fordi de i hvert Fald skal igennem Omraader, der maaske har det særlig haardt. Vi har ikke faaet noget